

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Olav Thøger Haaverstad, 32266828

Uttalelse til høring av endringer i rovviltforvaltningen

Vi viser til deres høringsbrev av 6. juni 2019 med forslag om endringer i rovviltforvaltningen.

Fylkesmannen i Oslo og Viken har fra 1. januar 2019 oppgaver innen rovviltforvaltning i fylkene Østfold, Oslo, Akershus og Buskerud. Fylkesmannsembetet er sekretariat for rovviltnemndene i forvaltningsregion 2 (Buskerud, Vestfold, Telemark og Aust-Agder og forvaltningsregion 4 (Oslo, Akershus og Østfold).

Fylkesmannen er positiv til at den gjennomførte evalueringen følges opp med konkrete forslag for å bedre rovviltforvaltningen. For de punktene i høringsforslagene vi har merknader til følger dette kronologisk under.

Endringer i nødvergebestemmelsene

Fylkesmannen har ikke spesielle merknader knyttet til de foreslåtte endringene i nødvergebestemmelsene, men vi vil peke på at de nye bestemmelsene må kommuniseres utad på en lettfattelig måte slik at konfliktfylte saker rundt nødvergebestemmelsene i størst mulig grad unngås.

Endringer i forvaltningsregionene for rovvilt og forslag om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av rovviltregioner

Fylkesmannen mener det er riktig at forvaltningsregionene for rovvilt endres som følge av regionreformen og evalueringen av regional rovviltforvaltning som er gjennomført, og at det er naturlig å ta utgangspunkt i de nye fylkesgrensene ved utforming av nye forvaltningsregioner. Vi minner om at det også skjer endringer i fylkestilhørigheten hos enkelte kommuner, for vår del ved at Jevnaker, Lunner og Svelvik blir en del av Viken fra 1. januar 2020.

Forslaget om nye forvaltningsregioner og forslaget om felles bestandsmål og arealdifferensiering må sees i sammenheng, og endringer i det ene forslaget vil i stor grad kunne påvirke det andre. Ut fra et naturfaglig perspektiv mener Fylkesmannen det er fornuftig med felles bestandsmål for gaupe, jerv, ulv og brunbjørn over store arealer for å sikre en forvaltning nærmest mulig de nasjonale bestandsmålene. I et slikt perspektiv støttes departementets forslag til nye forvaltningsregioner og felles bestandsmål. Av de skisserte alternativene mener

Fylkesmannen at forslaget med fire forvaltningsregioner er mest hensiktsmessig. Vestfold, Telemark og Aust-Agder er i dag en del av forvaltningsregion 2 sammen med Buskerud. Regionen har i dag kun bestandsmål for gaupe. Størrelsen på en forvaltningsregion der gaupe blir den sentrale arten bør etter Fylkesmannens syn ikke være mindre enn dagens region 2 for å kunne forvalte bestanden i nærheten av bestandsmålet, og vi mener derfor det er uheldig å dele Østlandet og Sørlandet i to regioner.

Fylkesmannen vil imidlertid bemerke at det er en meget stor forvaltningsmessig utfordring at de foreslåtte regionene er store. Fylkesmannen er, både som sekretariat for rovviltnemndene og som miljø- og landbruksfaglig myndighet, opptatt av kunnskap om og kontakt med kommuner, landbruksnæring og organisasjoner i områdene vi jobber i og er også gjennom vårt oppdrag pålagt god kommunikasjon og dialog med berørte aktører i rovviltarbeidet. Den foreslåtte region Østlandet vil eksempelvis omfatte fem fylker, 146 kommuner, ca. tre millioner innbyggere og omlag 650 000 sau og lam på utmarksbeite fordelt på rundt 3 500 foretak¹. Dagens region 2 omfatter eksempelvis 4 fylker, 63 kommuner, om lag 800 000 innbyggere og ca 180 000 sau og lam på utmarksbeite fordelt på ca 1000 foretak¹, mens dagens region 4 omfatter tre fylker, 41 kommuner, om lag 1,6 millioner innbygger og ca 20 000 sau og lam på utmarksbeite fordelt på rundt 190 foretak¹. Å sikre en god dialog med berørte aktører vil derfor være utfordrende og kreve betydelige ressurser sammenlignet med dagens ordning, spesielt for de embetene som skal ivareta sekretariatsfunksjonene for de nye nemndene. Dersom denne modellen velges legger vi til grunn at Fylkesmannen får økte ressurser innen dette fagområdet for å ivareta vårt ansvar og rolle på en god måte.

Forvaltningsmessig ser Fylkesmannen det også som krevende at tre eller fire rovviltnemnder skal samordne forvaltningsplaner, herunder enes om arealdifferensiering, for området sør og nord for Trondheimsfjorden og Stjørdalselva/Tevla. En slik forvaltning krever eventuelt klare retningslinjer og vedtekter for hvordan de nye nemndene skal jobbe og klare forventninger til prosess og tidshorisont for at nemndene skal kunne enes.

Med felles nasjonale bestandsmål sør og nord for Trondheimsfjorden og Stjørdalselva/Tevla er det ikke tydelig for oss hvordan de felles nasjonale bestandsmålene skal fordeles på de foreslåtte rovviltregionene, og hvordan kvoter for lisensfelling, skadefelling og kvotejakt skal fastsettes. Slik bestemmelsene er foreslått er det uklart når nemndene har myndighet til å fatte vedtak i sin region. Det er også uklart for oss om vedtakene skal fastsettes av nemndene i felleskap når bestandsmålet er nådd eller om det legges opp til at hver nemnd skal ha myndighet til å fastsette kvoter innenfor sin forvaltningsregion når det nasjonale bestandsmålet for regionen, f.eks. sør for Trondheimsfjorden og Stjørdalselva/Tevla er nådd. Etter Fylkesmannens syn er det derfor behov for endringer i rovviltforskriftens § 7, og eventuelt § 6, angående når nemndene har myndighet, hvordan kvotefastsettelse skal håndteres/koordineres og hvordan det nasjonale bestandsmålet skal forvaltes av nemndene.

Fylkesmannen viser til at det siden opprettelsen av forvaltningsregion 2 og første forvaltningsplan ble vedtatt i 2007 har vært praktisert en tilnærmet sonefri forvaltning av gaupe. Fylkesmannen mener dette har vært en vellykket forvaltningsmodell og at konfliktnivå og skadeomfang har vært akseptabelt. Vi mener at det ut fra et naturfaglig perspektiv er en fordel med en sammenhengende gaupebestand som gir rom for naturlige vandringer, samtidig som man gjennom målrettet kvotejakt har mulighet til å fordele belastningen på forskjellige områder over

---

¹ Basert på tall fra produksjonstilskudd i landbruket i 2018.

tid. Fylkesmannen mener derfor at gaupas biologi og predasjonsmønster gjør at en forvaltning uten arealdifferensiering bør aksepteres der det kun er bestandsmål for gaupe.

Landbruksdirektoratets rett til å avgi uttalelser til forvaltningsplaner

Fylkesmannen støtter forslaget.

Kommunens adgang til å klage på rovviltnemndenes vedtak

Fylkesmannen støtter forslaget om å gi kommunene adgang til å klage på rovviltnemndenes vedtak.

Endringer vedrørende fellingsmetoder for jerv

Fylkesmannen har ikke spesielle merknader til forslaget, men støtter intensjonen om å legge til rette for reguleringen av bestanden gjennom lisensjakt istedenfor gjennom ekstraordinære uttak gjennomført av Statens naturoppsyn.

Med hilsen

Nina Glomsrud Saxrud
Landbruksdirektør

Gunhild Dalaker Tuseth
Miljøverndirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent